

Forhandlingen genoptoges.

Ordføreren for forespørgerne (Per Hækkerup): Jeg vil gerne indledningsvis takke den højtærede statsminister for den redegørelse, han har givet for den økonomiske situation. Det vil formentlig ikke undre det høje tings medlemmer, at jeg ikke har særlig mange kommentarer at knytte til den højtærede statsministers besvarelse af forespørgslen. Til gengæld vil jeg gerne knytte nogle enkelte betragtninger til den offentlige diskussion, der har været omkring den økonomiske politik og den økonomiske situation.

Vi har alle sammen en levende fornemmelse af, at foråret og forsommeren 1961 har hørt til de mere bevægede. Vi havde nogle overenskomstforhandlinger, som var særdeles langvarige, og som førte til temmelig omfattende og langvarige konflikter, af hvilke en enkelt havde til afgørelse i tinget. Vi har haft forhandlinger med tjenestemændene om overenskomstillægget; vi har haft forhandlinger om det landbrugsforlig, som det høje ting netop nu har taget endelig stilling til; vi har fået gennemført det foreløbige tillæg til folke- og invalidepensionister, alt sammen foranstaltninger, som sammen med de skattenedsættelser, der blev gennemført i foråret, har ført til vældige forøgelse af indkomstdannelsen her i samfundet.

Vi har oplevet, at oppositionen har bedømt denne udvikling, disse foranstaltninger og den forøgelse af indkomstdannelsen, som er indtruffet, med en mærkelig blanding af forargelse og skadefryd, og at den har talt om, at regeringens økonomiske politik hermed er brudt sammen; man har endda af og til svunget sig op til at mene, at et sådant sammenbrud for den økonomiske politik kunne have været undgået, hvis den høje regering havde fulgt oppositionens anvisninger på, hvilken økonomisk politik der skulle føres.

Jeg synes nok, at den form, den offentlige diskussion omkring disse spørgsmål har haft, kan give anledning til at spørge, om det da virkelig er oppositionens opfattelse, at forårets og forsommerens indkomststigninger kunne have været undgået, og, hvis oppositionen mener det, om oppositionen da mener, at den økonomiske politik, som

den har foreslået, eller som den har givet udtryk for ved sine afstemninger her i tinget, ville have bevirket, at disse indkomststigninger var undgået.

Ingen vil vel bestride — og det fremgik også ganske klart af statsministerens redegørelse — at baggrunden for indkomststigningerne først og fremmest ligger i det glædelige forhold, at vi i de sidste tre år har kunnet konstatere en vældig fremgang i produktion og beskæftigelse. Denne vældige stigning i produktion og beskæftigelse fører og førte ganske automatisk i første omgang til, at indtægterne i pagt med produktionsstigningen voksede for byernes selvstændige erhvervsdrivende, medens lønmodtagerne, arbejdere og funktionærer, ikke i første omgang fik højere indkomster i takt med de erhvervsdrivendes indkomststigninger, men opnåede den fordel, der lå i, at beskæftigelsen øgedes og arbejdsløsheden tilsvarende faldt.

Det må da også være klart, at når udviklingen blev således, måtte det være et spørgsmål om tid, hvornår lønmodtagerne stillede krav om andel i den indkomstforøgelse, som den stigende produktion og beskæftigelse førte med sig. I anden omgang opevede vi da gennem det sidste års tid en lønglidning, har man kaldt det, som betød, at visse grupper af lønmodtagere fik andel i indkomststigningen, medens det var ubestrideligt, at andre grupper af lønmodtagere ikke fik andel i lønglidningen og først opnåede deres del af indkomststigningen ved forårets overenskomstfornyelser.

Jeg tror ikke, nogen har villet bestride, at de lønstigninger, der har været tale om både for arbejdere og funktionærer, ligger inden for en størrelsesorden, som byerhvervene har været i stand til at betale. I hvert fald forhandlede byerhvervenes arbejdere og arbejdsgivere sig frem til overenskomster for langt de fleste arbejdere, og kun for en mindre del af arbejdernes vedkommende blev resultatet som bekendt, at folketinget måtte ophøje et mæglingforslag til lov.

Jeg vil gerne minde om, at i den argumentation, man fra arbejdsgiverside anvendte for sit standpunkt under lønforhandlingerne, var det nok så meget hensynet til den samlede samfundsøkonomi, der blev ført i forgrunden, som en påstand